

Pla d'estudis 1992
Llicenciatura en Sociologia

**21100 - SOCIOLOGIA DE LES IDENTITATS
NACIONALS**
(6 crèdits)

Professora: Montserrat Treserra

2n quadrimestre

Curs 1997/98

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES I DE SOCIOLOGIA

SOCIOLOGIA DE LES IDENTITATS NACIONALS

Programa de l'assignatura

Curs:1997-98

Professora:Montserrat Treserra

Objectius:

La sociologia de les identitats nacionals és un intent original de conceptualització sociològica de la nació. Partint d'un marc teòric de referència proporcionat sobre tot per la sociologia del coneixement, es proposa una anàlisi de la nació com a univers simbòlic i n'estudia les condicions de producció, transmissió i preservació.

Un dels objectius del curs és el de reflexionar sobre la rellevància de la nació com a instància social de comunicació, nòmització i praxi col·lectives. També, i en segon lloc, es proposa de veure com una bona part del bagatge conceptual i analític propi de la disciplina, un cop convenientment adaptat, pot ser de gran utilitat a l'hora de comprendre i/o considerar la importància que té el nacionalisme en les nostres societats.

Criteris d'avaluació

Avaluació continuada: 1)lectura i recensió de dos llibres/articles: 30% de la nota.(individual)
2)Realització d'un treball de grup (màxim tres persones): 40% de la nota.3)Debat a classe a partir de lectures : 30% de la nota.

Introducció: La nació i la identitat nacional des de la perspectiva sociològica.

1. La nació com a concepte sociològic. Comunitat, associació, nació.
2. La revisió dels clàssics. Algunes reflexions sobre el corpus teòric de la sociologia per l'anàlisi de les realitats nacionals.
3. Sociologia, ciències socials i anàlisi de les realitats nacionals.

II. Fonaments històrics de les nacions El procés de nacionalització

1. La conformació històrico-social de les nacions. Condicions de possibilitat del procés de nacionalització.
2. L'invent de la nació. La nació com a nova categoria socio-històrica de definició d'identitats col·lectives
3. Fonaments de legitimació. Herder i Renan
4. La nació entre la cultura i la política.

III. La construcció social de la realitat nacional: La nació com a sistema de nomització.

1. L'ordre nacional. La nació com a estereotip i tipificació.
2. L'espai nacional. Fronteres, repartiment i classificació.
3. El temps nacional. Configuració i periodització significativa de la història.
4. El vocabulari nacional: un nou lèxic.
5. Mecanismes de preservació de les realitats nacionals.
6. Transmissió d'identitat i socialització nacional.
7. La nació donada per descomptat: el procés de rutinització nacional i la nació com a realitat de la vida quotidiana.

IV. La nació com a praxi col·lectiva: els nacionalismes

1. Nació i Estat. La politització de la nació i la nacionalització de la política.
2. Nació i dominació: consentiment i coerció.
3. Nacionalismes: definicions i tipologies.
4. Nació i internacionalització. Les relacions entre les nacions.

V. Un cas particular: les nacions sense estat.

1. La resistència a la nacionalització heterònoma.
2. Un fet nacional problematitzat.
3. Dificultats en la producció, transmissió i preservació de la identitat nacional.

Bibliografia bàsica

- ANDERSON, Benedict. Comunidades imaginadas. Reflexiones sobre el origen y la difusión del nacionalismo. Mèxico: FCE, 1993
- BERGER, Peter L., LUCKMANN, Thomas. La construcció social de la realitat. Barcelona: Herder, 1987.
- BLAS, Andrés de. Nacionalismos y naciones en Europa. Madrid: Alianza, 1995
- DELANNOI, Gil, TAGUIEFF, Pierre André. Teorías del nacionalismo. Barcelona: Paidós, 1993
- GELLNER, Ernest. Naciones y nacionalismo. Madrid: Alianza editorial, 1994
- GUIBERNAU, Montserrat. Los nacionalismos. Barcelona: Ariel, 1996
- KOHN, Hans. Historia del nacionalismo. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 1984
- LLOBERA, Josep R. El dios de la modernidad. El desarrollo del nacionalismo en Europa occidental Barcelona: Anagrama 1996
- MIRA, Joan Francesc. Crítica de la nació pura. València: Tres i quatre, 1985
- NORA, Pierre. Les lieux de mémoire. Vols. 1, 2 i 3. París: Gallimard, quarto, 1997.
- SMITH, Anthony D. Las teorías del nacionalismo. Barcelona: Península, 1976
- TILLY, Charles. Las revoluciones europeas. 1492-1992. Barcelona: Critica, 1995
- WEBER, Max. Economía y Sociedad. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1964